

The Rules for Protection of Farmer's Rights and Enhancement of their Benefits

တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေးကာကွယ်ရေးနှင့်
အကျိုးစီးပွားမြှင့်တင်ရေး နည်းဥပဒေများ
(၂၀၁၅ ခုနှစ်)

တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေးကာကွယ်ရေးနှင့်
အကျိုးစီးပွားမြှင့်တင်ရေး နည်းဥပဒေများကို
ပြင်ဆင်သည့် နည်းဥပဒေများ
(၂၀၁၅ ခုနှစ်)

တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေးကာကွယ်ရေးနှင့်
အကျိုးစီးပွားမြှင့်တင်ရေး နည်းဥပဒေများကို
ဒုတိယအကြိမ်ပြင်ဆင်သည့် နည်းဥပဒေများ
(၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်)

**The Rules for the Protection of Farmer's Rights and
Enhancement of their Benefits
(2015)**

တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေးကာကွယ်ရေးနှင့်
အကျိုးစီးပွားမြှင့်တင်ရေး နည်းဥပဒေများ
(၂၀၁၅ ခုနှစ်)

Government of the Republic of the Union of Myanmar

Ministry of Agriculture and Irrigation

Notification No.2/2015

The 11st Waning Day of Pyatho, 1376 M.E.

(15 January, 2015)

The Ministry of Agriculture and Irrigation issues the following rules in the exercise of the power conferred by subsection (a) of section 29 of the Protection of Farmer's Rights and Enhancement of their Benefits Law with the approval of the Union Government.

Chapter I

Title and Definitions

1. These rules shall be called **the Rules for the Protection of Farmer's Rights and Enhancement of their Benefits.**

2. The expressions contained in these rules shall have the same meanings contained in the Protection of Farmer's Rights and Enhancement of their Benefits Law.

In addition, the following expressions shall have the meanings given below:

- (a) **Law** means the Protection of Farmer's Rights and Enhancement of their Benefits Law.

- (b) **Agricultural Produce Management Body** means the body formed by the Leading Body in order to supervise and coordinate with the relevant Working Body for the plan for purchase of agricultural produce produced by the farmer if necessary.

- (c) **Agricultural labour** means a person who carries out by himself or herself the agricultural business or livestock breeding or both, and who carries out it for the fees by the use of his or her labour.

- (d) **Consolidation system** means a system in which all 5 to 10 members of the working group formed to work in profit sharing voluntarily, when taking a loan to carry out the agricultural business or livestock breeding, are committed to collectively taking responsibility for the repayment of all loans.

- (e) **Animal product** means milk, egg or any body part of the animal, and the materials mentioned in the definition of the expression “fish” contained in the Law relating to Aquaculture.

Chapter II

Determining a Small Plot

- 3. (a) The cultivated area of 10 and less than 10 acres of farmland which has been registered for the right to cultivate the farm and has the certificate of permission to cultivate the farmland in agriculture, is specified as a small plot.

- (b) The subsistence farming in livestock breeding carried out by the following quantity, amount or area in livestock breeding, is specified as a small plot:
- (i) 5 and less than 5 buffalos, cows, horses, donkeys and mules;
  - (ii) 50 and less than 50 sheep and goats;
  - (iii) 25 and less than 25 pigs;
  - (iv) 500 and less than 500 layer chicken;
  - (v) 1,000 and less than 1000 broiler chicken;
  - (vi) 100 and less than 100 native chicken;
  - (vii) 300 and less than 300 ducks;
  - (viii) 20 and less than 20 swans, turkeys, white-winged ducks and pheasants;
  - (ix) 3,000 and less than 3000 quails;
  - (x) 100 and less than 100 rabbits;
  - (xi) 100 and less than 100 beehives with bees;
  - (xii) 10 and less than 10 acres of fisheries water area.

Chapter III

Formation of the Working Bodies and their Functions

4. The Leading Body shall, by issuing the notification, form and assign the Working Bodies for the Protection of Farmer's Rights and Enhancements of their Benefits in the Region or State and the Union Territory.

5. The relevant Working Body shall follow and implement the orders and the directives issued by the Leading Body in accordance with the Law.

6. The relevant Working Body shall, in respect of the Protection of Farmer's Rights and Enhancement of their Benefits, carry out the following as necessary:

- (a) assisting farmers who actually carry out the agricultural business and livestock breeding as his or her main living to register for the right to cultivate the farmland by communicating and connecting with the relevant ward or village tract, township and district Farmland Management Bodies;

6

- (b) assisting farmers in order to have the full right to cultivate crops they desire freely and grow locally adaptable cropping patterns without affecting paddy cultivation, the staple food of the State in accordance with the existing laws;

- (c) assisting farmers to use the qualified seeds, fertilizers, pesticides, herbicides, animal food and veterinary drugs systematically;

- (d) assisting farmers in the development and sustainability of agriculture and livestock breeding comprehensively by forming associations, unions, groups and agricultural produce cooperatives with the farmers in accordance with existing laws;

- (e) coordinating with the various levels of the Farmland Management Bodies in order to have the rights relating to the sale, mortgage, lease, exchange and gift of the farmland in accordance with the provisions of the Farmland Law and the Rules for the Farmland;
- (f) ensuring that farmers who carry out agricultural business on the small plot shall be prioritized and assisting the farmers to have the legal rights relating to the mortgage of farmland in accordance with the Law;
- (g) coordinating with the relevant technical support team to educate the relevant farmers relating to ways of preservation of the farmland;
- (h) discussing with, educating and assisting farmers in respect of the legal matters in the districts, townships and wards or village tracts to prevent the loss of their small plots;

8

- (i) assisting (farmers) to have the right to carry out the businesses which are being as livestock farms, fish farms on the farmland legally;

- (j) assisting (farmers) to have the right to carry out the livestock farming and fish farming on the non-productive farmland without affecting paddy cultivation, the stable food of the State by communicating with the Farmland Management Bodies and in accordance with the existing laws;

- (k) cooperating with the relevant departments to determine the boundaries of loch in accordance with the existing laws for solving the boundaries disputes between fishery labours and outsiders including the fishery loch;

9

- (l) raising legal awareness among the fishery labours and other persons in accordance with the existing laws not to cause problems among fishery labours who have the right to carry out fish farming and other persons;

- (m) formulating the plans according to time, region and business in accordance with the existing laws for the use of water resources fairly in agriculture and livestock breeding;

- (n) ensuring the rights to transport and sell animals and animal products freely within the country;

- (o) ensuring the rights to export and sell animals and animal products to the foreign country in accordance with the existing laws;

10

- (p) controlling and supervising not to arrive buffaloes and cows used in agriculture to the foreign countries illegally;
- (q) supervising the relevant departments to carry out fish farming by Cage Culture and Pen Culture for the development of rural area and support of local food;
- (r) cooperating with the relevant departments to supervise and set the rules for the use of chemicals and ways of use, and to take action in accordance with the existing laws and educating the public for ensuring the safety of the aquatic animals, plants and environment from wetlands, flood plains, large lakes, large dams and water courses, and persons who use such water;

- (s) assisting (farmers) to establish large commercial livestock farms for ensuring domestic consumption, and exporting to foreign market;

Chapter IV

Research Works

7. The Leading Body shall, for the development of agricultural and livestock breeding technology of the government departments, organizations and private organizations, encourage and assist them to do research works relating to the following as necessary:

- (a) Crop breeding;
- (b) Crop pests, diseases and weeds;
- (c) Selecting cropping system and locally adaptable cropping pattern;
- (d) Suitable cultivation method and seed and breed for the climate change, saltwater intrusion, (inland) salinity;
- (e) Crop Biotechnology;
- (f) Postharvest technology;
- (g) Conservation of plant genetic resources;

12

- (h) Soil conservation and land use;
- (i) Systematic use of fertilizers;
- (j) Water management;
- (k) Agricultural business;
- (l) Development of agricultural machinery;
- (m) Prevention and treatment of animal diseases;
- (n) Breeding and Reproduction of fish;
- (o) Ideal fish farms, livestock farms and hatcheries;
- (p) Animal food and veterinary drugs;
- (q) Animal disease diagnostics;
- (r) Other businesses relating to livestock breeding.

8. The Leading Body shall:

- (a) encourage and assist the private and cooperative associations that desire to do agricultural research works in accordance with the following specifications:
  - (i) No harm to natural environment, human beings and animals;
  - (ii) No side effects.

- (b) assist them to issue, publish and sell the research findings and technology in accordance with the existing laws.

9. The Leading Body shall encourage and assist, in respect of the development of research works and businesses of seed and breed production relating to the private and cooperative agriculture and livestock breeding, the following as necessary:

- (a) communicating with domestic and foreign organizations to develop qualified seed research works and businesses of qualified seed production;
- (b) communicating with domestic and foreign organizations to get modern technologies and technologies for value added agricultural products and training and education;
- (c) coordinating with the relevant ministries, other private organizations including the Agricultural Universities and Veterinary Universities and Institutes to develop the necessary technology and human resources;

- (d) doing research works and establishing laboratories in Region or State and the Union Territory, and disseminating the modern technology to farmers in collaboration with domestic and foreign organizations to develop the technology.

Chapter V

Undertaking Measures to Get Agricultural Water and Transform Conventional Agriculture to Mechanized Farming

10. The Leading Body shall, for the simultaneous development around the country, undertake the following to get agricultural water and to connect farm roads:

- (a) coordinating with Irrigation and Water Utilization Management Department to maintain dams, lakes, reservoirs, streams, canals and river pumping works which have been established in Regions or States or the Union Territory for long term durability and for full supply of agricultural water;

- (b) supervising the construction of dams, lakes, reservoirs and river pumping works to complete within the specified period and to supply full agricultural water in the original proposed catchment area;
- (c) supervising the construction of canals to implement it successfully in order to supply irrigation water as agricultural water to agricultural land according to the National Plan;

11. The Leading Body may, for transforming conventional agriculture to mechanized farming successfully, assign the relevant Working Body to undertake the following:

- (a) organizing and educating farmers effectively;
- (b) selecting priority areas for implementation of transforming mechanized farming effectively;
- (c) assisting (farmers) to use technology, capital, machinery and raw materials effectively.

12. The relevant Working Body may, in coordination with the departments and companies that produced and distributed agricultural machinery, undertake the following:

- (a) providing training (to farmer) to use and drive (operate) agricultural machinery skillfully and to fix the machines by himself or herself, and disseminating the research findings on agricultural machinery and technology;
- (b) communicating with Agricultural Mechanization Department for the purchase of qualified agricultural machinery and spare equipments by cash payment or installment plan at a reasonable price.

13. The relevant Working Body may coordinate with farmers to undertake the following:

- (a) communicating with the relevant financial organizations and cooperatives after scrutinizing upon the voluntarily submission of transforming farmland to mechanized farming by farmers for financial investment;

- (b) encouraging farmers to provide the services of mechanized farming involving the farmers comprehensively.

14. The Leading Body shall, as necessary, coordinate with the relevant departments and organizations and assist in the establishment of factories for agricultural machinery in the cooperative and private sector, and in the development of import business when connecting with domestic and foreign organizations in accordance with the existing laws.

Chapter VI

Providing Inputs

15. The Leading Body shall assist, as necessary, farmers in coordination with the relevant Working Body and relevant government departments, organizations, and domestic and foreign organizations to develop the agriculture and livestock breeding, to get the new qualified seeds, and to get the necessary technology and aids relating to research works.

16. The relevant Working Body shall:

- (a) encourage and assist, as necessary, farmers in the implementation of seed production on farms, qualified seed zone and field of farm-based education for farmers to contribute locally adaptable seeds and technologies which are suitable for the region.
- (b) submit, when undertaking under subrule (a), the undertaking to the relevant Region or State Government, or the Union territory Administration timely if necessary.

17. The relevant Working Body shall coordinate with the relevant departments, organizations and experts to educate, inspect, warn and take action (farmers and companies) for no counterfeiting, meeting with the standards and complying with the existing laws and purchasing and using fertilizers, pesticides, herbicides, seeds, offspring, animal food and veterinary drugs correctly.

18. The relevant Working Body may, if necessary, assist farmers to sue the relevant persons and get compensation in accordance with the existing laws if there is a loss and damage of agricultural produce due to noncompliance with the standards of fertilizers, pesticides, herbicides, seeds, offspring, animal food, veterinary drugs and business equipment purchased and used by the farmers.

19. The relevant Working Body may, if necessary, assist farmers to sue the relevant persons and get compensation in accordance with the existing laws if there is a loss and damage of agricultural produce due to counterfeit of fertilizers, pesticides, herbicides, seeds, offspring, animal food, veterinary drugs and business equipment purchased and used by the farmers.

20. The Leading Body shall coordinate with the relevant departments to issue information relating to meteorology and hydrology, natural disaster, infectious diseases and other related information by exhorting farmers to get such information as soon as possible.

Chapter VII

Granting and paying back Loans

21. The relevant Working Body shall supervise and assist small scale farmers preferentially in carrying out the following relating to granting and paying back the annual, short term and long term loans in accordance with the existing legal procedures:

- (a) granting loans to farmers on time after estimating the financial need of the farmers for agriculture and livestock breeding according to the respective region and season and submitting it to the Union Government through the relevant Region or State Government and Union Territory Administration;

- (b) granting and paying back the annual, short term and long term loans by and to the banks or companies and associations or organizations recognized by the Government, as necessary;

- (c) explaining farmers to know the type of loan according to the specified businesses, amount of loan, interest rate, payback period, terms and conditions, granting loan system and granting method by the Leading Body, with the approval of the Union Government;

- (d) ensuring that the relevant farmers receive the granted loans in full;
- (e) ensuring that farmers pay back loans in full within the specified period.

22. In respect of loans, the Leading Body shall, as necessary:

- (a) Submit the matter on granting loans with low interest rate to farmers, to the upcoming session of the Pyidaungsu Hluttaw through the Union Government in accordance with the existing laws and procedures;
- (b) Submit the matter on postponing the payback period for farmers possessing small plot, to the Union Government with the approval of the relevant Working Body if their agriculture and livestock breeding are lost and damaged due to a natural disaster or infestation of epidemic disease;

23. The relevant Working Body shall assist farmer with consolidation system with a group of members when they take and pay back loans for their agriculture and livestock breeding.

Chapter VIII

Providing Assistance for Loss due to a Natural Disaster

24. The relevant Working Body shall:
- (a) arrange to provide necessary assistance and aids for farmers after submitting the matter on situational analysis of the actual amount of the farmers' loss with strong evidence to the relevant Region or State Government and the Union Territory Administration if their farmlands, agricultural produce and agricultural resources are lost and damaged, or needed to destroy due to a natural disaster or inundated with salt water or infestation of diseases and other causes;

- (b) submit the recommendation of the Leading Body with situational analysis to the Union Government in order to allocate a reasonable amount of money from the Union Fund to give relief to the farmers possessing small plots in respect of their loss and provide them with financial assistance systematically as permitted by the Leading Body in providing assistance and aids under subrule (a).

25. The relevant Working Body shall:

- (a) destroy (infested livestock) under the close supervision of the Township Administrative Organization with the approval of the relevant department if it is needed to destroy (infested livestock) for public health due to a natural disaster or any infestation of epidemic disease, and submit that (they) have been destroyed to the Leading Body immediately.

- (b) submit the matter on situational analysis of the actual amount of the loss and damage caused by the destruction under subrule (a) with strong evidence to the Leading Body through the Region or State Government or the Union Territory Administration, and arrange to provide necessary assistance and reasonable aids for farmers who carry out livestock breeding and who has faced the loss, as necessary.

Chapter IX

Taking Measures to get Reasonable Price and Market Access for Agricultural Produce

26. The Leading Body may form the Agricultural Produce Management Body with the suitable persons from the relevant government departments and organizations if:

- (a) the price of agricultural produce traded within the agricultural region is lower than the cost of production;

- (b) the need for purchase of agricultural produce in the relevant region is submitted by the relevant Region or State Government and the Union Territory Administration;
- (c) there is reasonable cause that is needed to form the Agricultural Produce Management Body is arising.

27. The Agricultural Produce Management Body may, in coordination with the relevant Working Body, arrange to carry out the related businesses including the purchase and sale of agricultural produce in collaboration (cooperation) with the relevant private individuals, companies, associations and organizations in order to get a reasonable price and market for agricultural produce within the Region or State and the Union Territory, as necessary.

28. The Leading Body, in respect of the sale of agricultural produce, may:

- (a) coordinate with the relevant private individuals, companies, associations and organizations for their sale and export of the produce in domestic market and to international market at reasonable price in accordance with the market economy system.

- (b) encourage and assist in the establishment of wholesale markets according to region and agricultural produce as a priority.

- (c) arrange to issue the price information through media that is accessible to farmers timely.

29. The Leading Body shall, in accordance with the existing laws, assist farmers to communicate with the relevant private individuals, companies, associations and business organizations as necessary, to ensure that the farmers become familiar with insurance system of agricultural produce, system of keeping agricultural produce at warehouse, system of pledging crop and shared interest system in agriculture and livestock breeding.

30. The relevant Working Body shall, as much as possible:

- (a) assist farmers to have access to retail markets and wholesale markets;
- (b) coordinate with the relevant departments, organizations, business organizations in agricultural sector, private entrepreneurs, cooperatives, business associations, special companies and farmers who carry out agricultural business and livestock breeding originally for the establishment of insurance system of agricultural produce.

31. The relevant Working Body shall encourage and assist farmers to carry out agricultural business and livestock breeding extensively with cooperatives, special companies and business associations based on shared interest, as necessary.

32.
  - (a) The Agricultural Produce Management Body shall submit the matter on the purchase of agricultural produce by suitable means including the tender system to the Leading Body if it is necessary to purchase the produce.
  - (b) The Leading Body shall examine the category of crops to be purchased and plan for purchase under subrule (a) and the required amount of money to be incurred from the Union Fund, and submit it to the Government to get the approval.

33. The Leading Body shall:
  - (a) supervise, as necessary, the Agricultural Produce Management Body to submit the matter on their performance of each functions and the profit and loss resulted from trading within the specified period after performing its functions.

- (b) form the Audit Team comprising experts from the Office of the Auditor General of the Union and assign them to audit the accounts of profit and loss of the Agricultural Management Body.
- (c) continue to act, as necessary, on the findings of the accounts of profit and loss according to the report submitted by the Audit Team.

Chapter X

Emergence of Value-added Products

34. The Leading Body shall carry out the following for production of value-added products, as necessary:

- (a) assisting in the development of production of value-added products based on the produce come from agriculture and livestock breeding;
- (b) encouraging research works and professional researchers/experts for the production of the products come from agriculture and livestock breeding as value-added products;

- (c) assisting (farmer) to get domestic and foreign aids/ support and financial assistance, including technology, financial resource and market;
- (d) assisting (departments and organizations) to cooperate with domestic and foreign organizations in accordance with the Policies of the State.

Chapter XI

Miscellaneous

35. The relevant Ministry shall take necessary measures for the agricultural produce in accordance with procedures to get the certificates of Good Agricultural Practices when importing them to domestic market and foreign market.

36. The relevant Ministry shall take necessary measures for the products come from livestock breeding in accordance with procedures to issue the required Animal Registration certificates and to examine the products come from livestock breeding when transporting and selling them freely, and to get the required certificates of Good Animal Husbandry Practices and Good Aquaculture Practices when exporting them.

37. The relevant government departments and organizations shall support and assist the Leading Body for the implementation of its functions effectively in accordance with the existing laws, rules, regulations and procedures.

38. The Ministry of Agriculture and Irrigation shall submit the matter for getting the required fund for the office works of the Leading Body including the implementation of the Law and the Rules to the Government.

39. The relevant Working Body shall assist farmers including agricultural labours to have the rights in accordance with the existing laws as necessary.

40. The relevant Working Body shall submit the three-month report and the year-end report/annual report on its performance by March 31, the end of the financial year, to the Leading Body.

41. The Leading Body shall submit six-month/half-year report and year-end report by March 31, the end of financial year, to the Government.

(Sd.) Myint Hlaing
Union Minister
Ministry of Agriculture and Irrigation

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၂/၂၀၁၅

၁၃၇၆ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၁၁ ရက်

(၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၅ ရက်)

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနသည် တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေးကာကွယ်ရေးနှင့် အကျိုးစီးပွားမြှင့်တင်ရေးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၉၊ ပုဒ်မခွဲ(က)အရ အပ်နှင်းသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုကျင့်သုံး၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အောက်ပါနည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

အခန်း(၁)

အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်များ

၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေး ကာကွယ်ရေးနှင့် အကျိုးစီးပွားမြှင့်တင်ရေး နည်းဥပဒေများဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပါရှိသော စကားရပ်များသည် တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေးကာကွယ်ရေးနှင့် အကျိုးစီးပွား မြှင့်တင်ရေးဥပဒေတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက် စေရမည်။

ထို့ပြင် အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည် -

(က) ဥပဒေဆိုသည်မှာ တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေးကာကွယ်ရေးနှင့် အကျိုးစီးပွား မြှင့်တင်ရေး ဥပဒေကိုဆိုသည်။

(ခ) လယ်ယာထုတ်ကုန်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ တောင်သူလယ်သမားကထုတ်လုပ်သည့် လယ်ယာထုတ်ကုန်ကို လိုအပ်လျှင်ဝယ်ယူမည့် အစီအစဉ်အတွက်၊ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့နှင့် ကြီးကြပ်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ၊ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အလို့ငှာ ဦးဆောင်အဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းပေးသည့် အဖွဲ့ကိုဆိုသည်။

(ဂ) လယ်ယာလုပ်သား ဆိုသည်မှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသို့မဟုတ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် ယင်းလုပ်ငန်း နှစ်ရပ်လုံးကို ကိုယ်တိုင်လုပ်ကိုင်သူနှင့် ယင်းလုပ်ငန်းများတွင် မိမိလုပ်အားကို အရင်းပြု၍ အခကြေးငွေရယူပြီး လုပ်ကိုင်သူကိုဆိုသည်။

- (ဃ) ဝိုင်းကြီးချုပ်စနစ်ဆိုသည်မှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နိုင်ရေး အတွက် ငွေချေးယူရာတွင် မိမိဆန္ဒအလျောက် အကျိုးတူဆောင်ရွက်ရန် စုဖွဲ့သည့် လုပ်ငန်းအစု အဖွဲ့ဝင် ၅ဦး မှ ၁၀ဦး အထိ ပါဝင်သူအားလုံးက ချေးယူငွေအားလုံးကို အပြေအကျေ ပြန်လည်ပေး ဆပ်ရေးအတွက် စုပေါင်းတာဝန်ယူရန် ကတိပြု သည့်စနစ်ကိုဆိုသည်။
- (င) တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်းဆိုသည်မှာ တိရစ္ဆာန်မှထွက် ရှိသော နို့၊ ဥ သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်၏ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်ရပ်နှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဥပဒေများတွင် ငါးဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် ပါဝင်သောပစ္စည်းများကိုဆိုသည်။

အခန်း(၂)

လုပ်ကွက်ငယ်သတ်မှတ်ခြင်း

- ၃။ လုပ်ကွက်ငယ်အဖြစ် -
  - (က) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် မှတ်ပုံတင်ပြီး လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ်ရရှိထားသည့် လယ်ယာမြေ ၁၀ ဧကနှင့်အောက် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင် သောဧရိယာကိုသတ်မှတ်သည်။

(ခ) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင် အောက်ပါ အရေအတွက်၊ ပမာဏ သို့မဟုတ် ဧရိယာဖြင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် လုပ်ကိုင်သော မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို သတ်မှတ် သည် -

- (၁) ကျွဲ၊ နွား၊ မြင်း၊ မြည်း နှင့် လား ကောင်ရေ ၅ ကောင်နှင့်အောက်၊
- (၂) သိုး နှင့် ဆိတ် ကောင်ရေ ၅၀ နှင့် အောက်၊
- (၃) ဝက် ၂၅ ကောင်နှင့်အောက်၊
- (၄) ဥစားကြက်ကောင်ရေ ၅၀၀ နှင့်အောက်၊
- (၅) အသားစား ကြက်ကောင်ရေ ၁၀၀၀ နှင့် အောက်၊
- (၆) တိုင်းရင်းကြက်ကောင်ရေ ၁၀၀ နှင့် အောက်၊
- (၇) ဘဲကောင်ရေ ၃၀၀ နှင့် အောက်၊
- (၈) ဘဲငန်းကြက်ဆင်း၊မန်ဒါလီနှင့် ရစ်ကောင်ရေ ၂၀ နှင့်အောက်၊
- (၉) ငုံးကောင်ရေ ၃၀၀၀ နှင့်အောက်၊
- (၁၀) ယုန်ကောင်ရေ ၁၀၀ နှင့်အောက်၊
- (၁၁) ပျားရှိသော ပျားအိမ် ၁၀၀ နှင့်အောက်၊
- (၁၂) ငါးမွေးမြူရေး ရေပြင်ဧရိယာ ၁၀ ဧကနှင့် အောက်။

အခန်း(၃)

လုပ်ငန်းအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၄။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်နှင့် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေတို့အတွက် တောင်သူ လယ်သမား အခွင့်အရေးကာကွယ်ရေးနှင့် အကျိုးစီးပွား မြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ ဖွဲ့စည်းတာဝန် ပေးအပ်ရမည်။

၅။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် ဦးဆောင်အဖွဲ့က ဥပဒေနှင့် အညီထုတ်ပြန်သော အမိန့်နှင့်ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၆။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် တောင်သူလယ်သမားများ ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်ခြင်းနှင့် အကျိုးစီးပွားမြှင့်တင်ခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါတို့ကိုလိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ရမည် -

- (က) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းအဖြစ် အမှန် တကယ် လုပ်ကိုင်သော တောင်သူလယ်သမား များအားလယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် မှတ်ပုံတင်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု၊ မြို့နယ်နှင့် ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့ များနှင့် ဆက်သွယ်ချိတ်ဆက်၍ ကူညီဆောင်ရွက် ခြင်း၊

- (ခ) တောင်သူလယ်သမားများ သီးနှံစိုက်ပျိုးရာတွင် နိုင်ငံတော်၏ အဓိကစားသုံးသီးနှံဖြစ်သည့် ဆန် စပါးစိုက်ပျိုးမှုကို မထိခိုက်စေဘဲ နှစ်သက်ရာ သီးနှံ စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် အခွင့်အရေးအပြည့်အဝ ရရှိရေး အတွက် ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော သီးနှံပုံစံများ စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် တည်ဆဲဥပဒေများနှင့် အညီကူညီ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဂ) မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မျိုးစေ့များ၊ မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ပေါင်းသတ်ဆေး၊ မွေးမြူရေးအစားအစာနှင့် ဆေးဝါးတို့ကို တောင်သူလယ်သမားများ စနစ်တကျသုံးစွဲနိုင်ရေး ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဃ) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီး ရေရှည်တည်တံ့ ခိုင်မြဲစေရေး အတွက် တောင်သူလယ်သမားများအား စုစည်း၍ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ အသင်း၊ အစည်းအရုံးများ၊ အစုအဖွဲ့များနှင့် လယ်ယာကုန်ထုတ်သမဝါယမအသင်းများ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပြီး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း၊

- (င) လယ်ယာမြေဥပဒေနှင့် လယ်ယာမြေ နည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ လယ်ယာမြေကို ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း၊ ငှားရမ်းခြင်း၊လဲလှယ်ခြင်းနှင့် ပေးကမ်းခြင်းဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်နှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (စ) လယ်ယာမြေကို ဥပဒေနှင့်အညီ ပေါင်နှံခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ကွက်ငယ် လုပ်ကိုင်သော တောင်သူလယ်သမားများအား ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်နိုင်ရေးနှင့်မှန်ကန်သော အခွင့်အရေးများ ရရှိနိုင်ရေး ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဆ) လယ်ယာမြေကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ တောင်သူလယ်သမားအား အသိပညာပေးနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာပေးအဖွဲ့နှင့် ညှိနှိုင်းစီစဉ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဇ) တောင်သူလယ်သမားများ၏ လုပ်ကွက်ငယ်များ လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးမှု မဖြစ်ပေါ်စေရန် ခရိုင်၊ မြို့နယ် နှင့်ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုများတွင် ဥပဒေရေးရာ ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တောင်သူ လယ်သမားများအား အကြံပြုခြင်း၊ ဆွေးနွေး ပညာပေးခြင်းနှင့် အကူအညီပေးခြင်း၊

(ဈ) လယ်ယာမြေပေါ်တွင် မွေးမြူရေးခြံများ၊
ငါးမွေးမြူရေးကန်များအဖြစ် တည်ရှိနေသော
လုပ်ငန်းများကို တည်ဆဲဥပဒေများနှင့် အညီ
တရားဝင် လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိစေရန် ကူညီဆောင်ရွက်
ခြင်း၊

(ည) နိုင်ငံတော်၏ အဓိကစားသုံးသီးနှံ ဖြစ်သည့်
ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးမှုကို မထိခိုက်စေဘဲ အကျိုး
မဖြစ်ထွန်းသော လယ်ယာမြေတွင် မွေးမြူရေး
ခြံများ၊ ငါးမွေးမြူရေးကန်များ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်
ခွင့်ရရှိရေး အတွက် တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ
လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များနှင့် ဆက်သွယ်
ချိတ်ဆက်၍ ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ဋ) ငါးဖမ်းအင်းအပါအဝင် ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ
များနှင့် ပြင်ပပုဂ္ဂိုလ်များအကြား ဖြစ်ပွားသည့်
နယ်နိမိတ် အငြင်းပွားမှုများအား ဖြေရှင်းရန်
အတွက် အင်းနယ်နိမိတ်များ သတ်မှတ်ရန်
တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာဌာနများ
နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၄) ငါးဖမ်းဆီးမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရပြီးသော ရေလုပ်သားများနှင့် ပြင်ပပုဂ္ဂိုလ်များ အကြား ပြဿနာမဖြစ်စေရန် ဥပဒေနှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ရေလုပ်သားများနှင့် အခြားသူများအား တည်ဆဲ ဥပဒေများနှင့်အညီ ရှင်းလင်းစွာသိရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၅) စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများတွင် ရေအရင်းအမြစ်များကို မျှတစွာ သုံးစွဲနိုင်ရေး အတွက်ကာလ၊ ဒေသ၊ လုပ်ငန်းအလိုက် အစီအစဉ်များကိုတည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ ချမှတ်ပေးခြင်း၊

(၆) တိရစ္ဆာန်နှင့် တိရစ္ဆာန်ထွက် ပစ္စည်းများကို ပြည်တွင်းတွင် လွတ်လပ်စွာ သယ်ယူခွင့်နှင့် ရောင်းဝယ်ခွင့်ရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(၇) တိရစ္ဆာန်နှင့်တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်းများကို ပြည်ပသို့ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့် အညီ သယ်ယူခွင့်နှင့် ရောင်းဝယ်ခွင့်ရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

- (တ) လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်သုံး ခိုင်းကျွဲ၊ ခိုင်းနွားများကို ပြည်ပသို့ တရားမဝင် မရောက်ရှိစေရေးအတွက် ထိရောက်စွာ ထိန်းသိမ်းကြပ်မတ်ခြင်း၊
- (ထ) ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ဒေသ စားရေရိက္ခာ အထောက်အကူ ဖြစ်စေရေးအတွက် လှောင်အိမ် (Cage Culture) သို့မဟုတ် ခြံ (Pen Culture) စနစ်ဖြင့် သင့်တော်သည့် ငါးအမျိုးအစား များ မွေးမြူနိုင်ရန်အတွက် တည်ဆဲဥပဒေများနှင့် အညီ သက်ဆိုင်ရာဌာနများအား ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (၃) ရေဝပ်ဒေသများ၊ ရေစီးရေလာထိပ်ဒေသများ၊ ကန်ကြီးများ၊ ဆည်ကြီးများနှင့် ရေထွက်များတွင် ရှိသောရေသတ္တဝါ၊ အပင်များ၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ယင်းရေကို သုံးစွဲသူများအား ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းစေနိုင်ရေးအတွက် ဓာတုပစ္စည်းများနှင့် နည်းစဉ်များ အသုံးပြုမှုကို ကြီးကြပ်ပေးရန်၊ စည်းကမ်းချက်များ ချမှတ်ပေးရန်၊ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ အရေးယူနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပြည်သူလူထုအား အသိပညာပေးခြင်း၊

(ခ) ပြည်တွင်းစားသုံးမှု ဖူလုံစေရေးနှင့် ပြည်ပဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ရေးအတွက် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးခြံကြီးများ ထူထောင်နိုင်ရေး ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း၊

အခန်း(၄)

သုတေသနလုပ်ငန်းများ

၇။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၏ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးနည်းပညာများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အောက်ပါကိစ္စရပ်များဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို လိုအပ်သလို အားပေးကူညီဆောင်ရွက်ရမည် -

- (က) သီးနှံ မျိုးမွေးမြူရေး၊
- (ခ) သီးနှံ ပိုးမွှား၊ ရောဂါနှင့် ပေါင်းမြက်များ၊
- (ဂ) သီးနှံစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်နှင့် ဒေသနှင့် ကိုက်ညီသော သီးနှံပုံစံ ရွေးချယ်ရေး၊
- (ဃ) ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှု၊ ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှု၊ ကုန်းတွင်းပိုင်းဆားပေါက်မှုတို့နှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိမည့် မျိုးနှင့် စိုက်နည်းစနစ်၊
- (င) သီးနှံဆိုင်ရာဇီဝနည်းပညာ၊
- (စ) ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်နည်းပညာ၊
- (ဆ) အပင်ဗီဇအရင်းအမြစ်များထိန်းသိမ်းရေး၊

- (ဇ) မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် မြေအသုံးချရေး၊
- (ဈ) မြေဩဇာစနစ်တကျသုံးစွဲရေး၊
- (ည) ရေစီမံခန့်ခွဲရေး၊
- (ဋ) စိုက်ပျိုးစီးပွားရေး၊
- (ဌ) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာဖွံ့ဖြိုးရေး၊
- (ဍ) သားငါးရောဂါ ကာကွယ်ရေးနှင့် ကုသရေး၊
- (ဎ) သားငါးမျိုးပွားရေးနှင့် သားငါးမျိုးမြှင့်တင်ရေး၊
- (ဏ) သားငါးစံပြခြံ၊ မွေးမြူရေးကန်များနှင့် ငါးသားပေါက်စခန်းများ၊
- (တ) မွေးမြူရေး အစားအစာနှင့် ဆေးဝါး၊
- (ထ) တိရစ္ဆာန်ရောဂါရှာဖွေရေး၊
- (ဒ) တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့် ဆက်စပ်သော အခြားလုပ်ငန်းများ။

၈။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် -

- (က) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ပုဂ္ဂလိကနှင့် သမဝါယမ အသင်းအဖွဲ့များကို အောက်ပါ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ အားပေးကူညီဆောင်ရွက်ရမည် -
  - (၁) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ လူနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့ကို ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိခြင်း၊
  - (၂) နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများ မရှိခြင်း။

- (ခ) သုတေသနတွေ့ရှိချက်များနှင့် နည်းပညာများကို တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ပြန်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း နှင့် ရောင်းချခြင်းပြုနိုင်ရန် ကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။

၉။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် ပုဂ္ဂလိက၊ သမဝါယမများ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်းနှင့် မျိုးထုတ်လုပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါတို့ကို လိုအပ်သလို အားပေးကူညီဆောင်ရွက်ရမည် -

- (က) အရည်အသွေးမီသည့် မျိုးစေ့သုတေသနလုပ်ငန်း များနှင့် မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်သည့် လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာစေရေးအတွက် ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊
- (ခ) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသော နည်းပညာများနှင့် လယ်ယာထုတ်ကုန် တန်ဖိုးမြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများရရှိရန် ပြည်တွင်းပြည်ပအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်းနှင့် လေ့ကျင့်ပညာပေးခြင်း၊
- (ဂ) လိုအပ်သောနည်းပညာနှင့် လူသားအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး ဆိုင်ရာ တက္ကသိုလ်များ၊ သိပ္ပံများအပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အခြားပုဂ္ဂလိက၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းခြင်း၊

(ဃ) နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပမှ ဆက်စပ်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်နှင့် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေတို့တွင် သုတေသနလုပ်ငန်း များနှင့် ဓာတ်ခွဲခန်းများထူထောင်ခြင်း၊ တောင်သူ လယ်သမားများအား ခေတ်မီနည်းပညာများ ဖြန့်ဝေပေးခြင်း။

အခန်း(၅)

စိုက်ပျိုးရေး ရရှိရေးနှင့် လက်မှုလယ်ယာစနစ်မှ စက်မှုလယ်ယာစနစ်သို့ ကူးပြောင်းနိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်း

၁၀။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် စိုက်ပျိုးရေးရရှိမှုနှင့် ကုန်ထုတ်လမ်းများ ဖော်ထုတ်ဆက်သွယ်မှုတို့ကို နိုင်ငံတစ်ဝန်း မျှတစွာတစ်ပြိုင်တည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေးအတွက် အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေဒေသအလိုက် တည်ဆောက် ထားပြီးဖြစ်သည့် ဆည်၊ ကန်၊ ရေလှောင်တမံများ၊ ချောင်းများ၊ မြောင်းများ၊ မြစ်ရေတင်လုပ်ငန်းများ ရေရှည်ကြံ့ခိုင်မှုရှိစေရန် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေး အပြည့်အဝပေးဝေနိုင်ရေးတို့ကို ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း။

- (ခ) တည်ဆောက်ဆဲ ဆည်၊ ကန်၊ ရေလှောင်တံခံနှင့် မြစ်ရေတင်လုပ်ငန်းများအား သတ်မှတ်ကာလ အတွင်း ပြီးစီးစေရန်နှင့် မူလလျာထားသည့် ရေသောက်ဧရိယာတွင် စိုက်ပျိုးရေး အပြည့်အဝရရှိ နိုင်ရေးအတွက် ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဂ) နိုင်ငံတော်၏ စီမံကိန်းအရဆည်ရေများကို စိုက်ပျိုး မြေများသို့ စိုက်ပျိုးရေးအဖြစ်ရောက်ရှိရန် ရေသွယ် မြောင်းများ ဖောက်လုပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေး အတွက် ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၁၁။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် လက်မှုလယ်ယာစနစ်မှစက်မှုလယ်ယာ စနစ်သို့ ထိရောက်အောင်မြင်စွာ ကူးပြောင်းနိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်စေရန် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်း အဖွဲ့အား တာဝန်ပေးနိုင်သည် -

- (က) တောင်သူလယ်သမားများအား ထိရောက်စွာ စည်းရုံးပညာပေးခြင်း၊
- (ခ) စက်မှုလယ်ယာစနစ်သို့ ထိရောက်စွာ ပြောင်းလဲ နိုင်ရေးအတွက် ဦးစားပေးနေရာများကို ရွေးချယ် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊
- (ဂ) နည်းပညာ၊ အရင်းအနှီး၊ စက်ပစ္စည်းနှင့် ကုန်ကြမ်း အစရှိသည်တို့ကို ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရန် ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း။

၁၂။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးရောင်းချသော ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် ညှိနှိုင်း၍ အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို အားပေးကူညီဆောင်ရွက်နိုင် သည် -

- (က) လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများကို ကျွမ်းကျင်စွာ မောင်းနှင်အသုံးပြုနိုင်ရေး၊ ကိုယ်တိုင်ပြင်ဆင်အသုံး ပြုနိုင်ရေးအတွက် သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်သင်ကြား ပေးခြင်း၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ သုတေသန တွေ့ရှိချက်နှင့် နည်းပညာများဖြန့်ဖြူးခြင်း၊
- (ခ) အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော လယ်ယာသုံးစက် ကိရိယာများနှင့် အပိုပစ္စည်းများကို သင့်တင့်မျှတ သည့် ဈေးနှုန်းဖြင့် လက်ငင်းငွေချေစနစ် သို့မဟုတ် အရစ်ကျ စနစ်ဖြင့် ဝယ်ယူနိုင်ရေးအတွက် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

၁၃။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည် -

(က) တောင်သူလယ်သမားများက မိမိတို့၏ဆန္ဒအရ လယ်ယာမြေများကို စက်မှုလယ်ယာ စနစ်သို့ ပြောင်းလဲဖော်ထုတ်ရန် ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိရေး အတွက် တင်ပြလာပါက စိစစ်၍ သက်ဆိုင်ရာ ငွေရေးကြေးရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ သမဝါယမ အသင်းများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(ခ) တောင်သူလယ်သမားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်သည့် စက်မှုလယ်ယာဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ ကျယ်ပြန့် စွာ ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် အားပေးကူညီ ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၁၄။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် သမဝါယမအခန်းကဏ္ဍ၊ ပုဂ္ဂလိက အခန်းကဏ္ဍမှ လယ်ယာသုံးစက် ကိရိယာထုတ်လုပ်မှုစက်ရုံများ တည်ထောင်ခြင်းလုပ်ငန်း၊ ပြည်ပမှ ဝယ်ယူတင်သွင်းခြင်းလုပ်ငန်း များ တိုးတက်ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပနှင့် ချိတ်ဆက်လာပါက လိုအပ်ချက်များကို သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း လိုအပ်သလို ကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၆)

သွင်းအားစုများအတွက် ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ခြင်း

၁၅။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေရန်၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မျိုးသစ်များ ရရှိစေရန်နှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာနှင့် အထောက်အပံ့ အကူအညီများရရှိစေရန် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့နှင့် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း များ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများတို့ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သလို ကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၆။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် -

(က) ဒေသရေမြေသဘာဝနှင့် ကိုက်ညီသောမျိုးများနှင့် နည်းပညာများကို တောင်သူလယ်သမားများအား ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်ရန် မျိုးစေ့ထုတ် စိုက်ကွင်းများ၊ မျိုးသန့်ဖုံများ၊ တောင်သူပညာပေး စိုက်ကွင်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပေးရေးအတွက် လိုအပ်သလို အားပေးကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ ဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စု နယ်မြေအုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့သို့ဖြစ်စေ အချိန်မီ တင်ပြ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၇။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် နယ်မြေဒေသအလိုက် ရောင်းဝယ်နေကြသော မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ပေါင်းသတ်ဆေး၊ မျိုးစေ့၊ မျိုးသားပေါက်၊ မွေးမြူရေးအစားအစာနှင့် ဆေးဝါးများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အတုအပမရှိရေး၊ စံချိန်စံညွှန်းကိုက်ညီရေး၊ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရေးနှင့် မှန်ကန်စွာ ဝယ်ယူအသုံးပြုနိုင်ရေးတို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များက ပညာပေးခြင်း၊ စစ်ဆေးခြင်း၊ သတိပေးခြင်း၊ အရေးယူခြင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၈။ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် တောင်သူလယ်သမားများ ဝယ်ယူသုံးစွဲသော မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ပေါင်းသတ်ဆေး၊ မျိုးစေ့၊ မျိုးသားပေါက်၊ မွေးမြူရေးအစားအစာ၊ ဆေးဝါးနှင့် လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများ၏ သတ်မှတ်စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိခြင်းကြောင့် လယ်ယာထုတ်ကုန်များ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ပေါ်ပါက သက်ဆိုင်သူများအား တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ တရားစွဲဆိုနိုင်ရေးနှင့် လျော်ကြေးရရှိရေးတို့ကို လိုအပ်ပါက ကူညီပေးနိုင်သည်။

၁၉။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် တောင်သူလယ်သမားများ ဝယ်ယူသုံးစွဲသော မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ပေါင်းသတ်ဆေး၊ မျိုးစေ့၊ မျိုးသားပေါက်၊ မွေးမြူရေးအစားအစာ၊ ဆေးဝါးနှင့် လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများကို အတုအပပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် လယ်ယာ ထုတ်ကုန်များ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ပေါ်ပါက သက်ဆိုင်သူများအား တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ တရားစွဲဆိုနိုင်ရေးနှင့် လျော်ကြေးရရှိရေး တို့ကို လိုအပ်ပါက ကူညီပေးနိုင်သည်။

၂၀။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဆိုင်ရာ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ၊ ကူးစက်ရောဂါဆိုင်ရာ၊ ပိုးမွှားရောဂါ ဆိုင်ရာနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို တောင်သူများထံသို့ အလျင်အမြန်ရောက်ရှိရေးအတွက် မီဒီယာ နည်းလမ်းများဖြင့် သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ အချိန်မီ နှိုးဆော်ထုတ် ပြန်နိုင်ရေး ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၇)

ချေးငွေများထုတ်ချေးခြင်းနှင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်း

၂၁။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် လုပ်ကွက်ငယ် လုပ်ကိုင် သော တောင်သူလယ်သမားများအား ဦးစားပေး၍ တည်ဆဲဥပဒေ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ နှစ်ပေါက်၊ နှစ်တိုနှင့် နှစ်ရှည် ချေးငွေ များထုတ်ချေးခြင်း၊ ပြန်လည်ပေးဆပ်စေခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အောက်ပါကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကြီးကြပ်ကူညီရမည် -

- (က) တောင်သူလယ်သမားများ၏ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဒေသအလိုက်၊ ရာသီအလိုက် ငွေကြေးအရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်ကို အချိန်မီ အချိန်ကိုက် ထုတ်ချေးပေးနိုင်ရေးအတွက် ဘဏ္ဍာငွေကြေး လိုအပ်ချက်ကို တွက်ချက်၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့များနှင့် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့တို့မှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့သို့ တင်ပြတောင်းခံပြီး အချိန်မီ ထုတ်ချေးပေးခြင်း၊
- (ခ) အစိုးရမှ အသိအမှတ်ပြုသော ဘဏ် သို့မဟုတ် ကုမ္ပဏီအသင်းအဖွဲ့အစည်းများမှ နှစ်ပေါက်၊ နှစ်တိုနှင့် နှစ်ရှည်ချေးငွေများထုတ်ချေးခြင်း၊ ပြန်လည်ပေးဆပ်စေခြင်းတို့ကို လိုအပ်ပါက ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဂ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဦးဆောင်အဖွဲ့က သတ်မှတ်သည့် လုပ်ငန်းအမျိုးအစားအလိုက် ချေးငွေနှုန်းထား၊ ချေးငွေပမာဏ၊ အတိုးနှုန်း၊ ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ၊ စည်းကမ်းချက်၊ ချေးယူရမည့်စနစ်နှင့် ချေးယူရမည့်နည်းလမ်းတို့ကို တောင်သူလယ်သမားများ သိရှိနားလည်လိုက်နာကြစေရန် ရှင်းလင်းအသိပေးခြင်း၊

၂၂

- (ဃ) ထုတ်ချေးသော ချေးငွေများကို သက်ဆိုင်ရာ တောင်သူလယ်သမားများထံ အပြည့်အဝ ရရှိစေခြင်း၊
- (င) ချေးငွေကို သတ်မှတ်သည့် ကာလအတွင်း အပြည့်အဝ ပြန်လည်ပေးဆပ်စေခြင်း။

၂၂။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် ချေးငွေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါတို့ကို လိုအပ်သလို ညှိနှိုင်းကူညီဆောင်ရွက်ရမည် -

- (က) တောင်သူလယ်သမားများ သက်သာသော အတိုးနှုန်းဖြင့် ချေးငွေရရှိနိုင်ရေးအတွက် တည်ဆဲဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် အနီးကပ်ဆုံး ကျင်းပသော ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း၊
- (ခ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သို့မဟုတ် ကပ်ဘေးရောဂါကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းကြုံတွေ့ရသည့် လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူလယ်သမားများ ချေးငွေပြန်ဆပ်ရမည့်ကာလကို ရွှေ့ဆိုင်းပေးနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့၏ စိစစ် အတည်ပြုချက်ဖြင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြခြင်း။

၂၃။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် တောင်သူလယ်သမားများ က စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေ များရယူခြင်းနှင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်စေခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် တောင်သူလယ်သမားများအား ခိုင်မာသည့် ဝိုင်းကြီးချုပ်စနစ်ဖြင့် ဖော်ဆောင်ရေးအတွက် ကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၈)

**သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုများအတွက်
အကူအညီပေးခြင်း**

၂၄။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် -

(က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဆားငန်ရေ ဝင်ရောက်ခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှုနှင့် အခြားသော အကြောင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း တောင်သူလယ်သမားများ လယ်ယာမြေများ၊ လယ်ယာထုတ်ကုန်များနှင့် လယ်ယာကုန်ထုတ်အရင်းအနှီးများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးပါက သို့မဟုတ် ဖျက်ဆီးရန်လိုအပ်ပါက ယင်းတောင်သူလယ်သမားများ၏ အမှန်တကယ် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုပမာဏကို စိစစ်တွက်ချက်၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့သို့ အထောက်အထားခိုင်မာစွာဖြင့် တင်ပြပြီး လိုအပ်သော အကူအညီများနှင့် အထောက်အပံ့များ ရရှိစေရန် စီမံဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ကူညီထောက်ပံ့မှုများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူ လယ်သမားများအတွက် ယင်းတို့၏ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်သာမှုရစေရန် ပြည်ထောင်စု ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေမှ ထိုက်သင့်သည့်ပမာဏတစ်ရပ်ကို ကျခံထုတ်ပေးနိုင်ရန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ ဦးဆောင်အဖွဲ့က ထောက်ခံတင်ပြနိုင်ရေး စိစစ် တွက်ချက်တင်ပြရန်နှင့် ဦးဆောင်အဖွဲ့က ခွင့်ပြု သည့်အတိုင်း အမှန်တကယ် ပျက်စီးဆုံးရှုံးသည့် လုပ်ကွက်ငယ် တောင်သူလယ်သမားများအား စနစ်တကျ ထောက်ပံ့ပေးရမည်။

၂၅။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် -

(က) သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ခြင်း သို့မဟုတ် ကပ်ဘေးရောဂါတစ်ခုခု ကျရောက်ခြင်းကြောင့် အများပြည်သူ ကျန်းမာရေးအလို့ငှာ ဖျက်ဆီး သုတ်သင်ရန် လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန၏ ရောဂါအတည်ပြုချက် ရယူ၍ မြို့နယ်အဆင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်း၏ အနီးကပ်ကြီးကြပ်မှု ဖြင့် ဖျက်ဆီးဆောင်ရွက်စေပြီး ဦးဆောင်အဖွဲ့သို့ ဆောလျင်စွာ တင်ပြရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ဖျက်ဆီးသုတ်သင်ခြင်းကြောင့် အမှန်တကယ်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုမဟာဏကို သေချာစွာစိစစ်တွက်ချက်ပြီး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် ဦးဆောင်အဖွဲ့သို့ အထောက်အထားခိုင်မာစွာဖြင့် တင်ပြပြီး ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကြုံတွေ့ရသောမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သည့် တောင်သူလယ်သမားများ အား လိုအပ်သောအကူအညီနှင့် ထိုက်သင့်သော အထောက်ပံ့များ ရရှိစေရန် လိုအပ်သလို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၉)

လယ်ယာထုတ်ကုန်များ သင့်တင့်မျှတသည့် ဈေးနှုန်းနှင့် ဈေးကွက်ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း

၂၆။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် လယ်ယာထုတ်ကုန် စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့အား အောက်ဖော်ပြပါအခြေအနေ တစ်ရပ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လျှင် ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်-

(က) စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် ဒေသအတွင်း အရောင်းအဝယ် ဖြစ်ပေါ်နေသော လယ်ယာထုတ်ကုန်၏ ဈေးနှုန်းသည် ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ် အောက် နိမ့်ကျနေခြင်း၊

(ခ) သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့က သက်ဆိုင်ရာ ဒေသအတွင်း လယ်ယာထုတ်ကုန်များ ဝယ်ယူရန် လိုအပ်ကြောင်း တင်ပြခြင်း၊

(ဂ) လယ်ယာထုတ်ကုန်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းရန် လိုအပ်သည်ဟု ယုံကြည်ဖွယ်ရာ အကြောင်းကိစ္စ တစ်ရပ်ရပ်ပေါ်ပေါက်ခြင်း။

၂၇။ လယ်ယာထုတ်ကုန်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့သည် သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့နှင့် ညှိနှိုင်း၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်နှင့် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအတွင်း လယ်ယာထုတ်ကုန်များ သင့်တင့် မျှတသည့်ဈေးနှုန်းနှင့် ဈေးကွက်ရရှိရေးအတွက် ဝယ်ယူရောင်းချ ခြင်းအပါအဝင် ဆက်စပ်သောလုပ်ငန်းများကိုသက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂလိက၊ ကုမ္ပဏီ၊ အသင်း၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အတွက် လိုအပ်သလို စီစဉ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၂၈။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် လယ်ယာထုတ်ကုန်များ ရောင်းချရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍-

(က) ပြည်တွင်းဈေးကွက်နှင့် နိုင်ငံတကာဈေးကွက်သို့ သင့်တင့်မျှတသော ဈေးနှုန်းဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂလိက၊ ကုမ္ပဏီ၊ အသင်း၊ အဖွဲ့အစည်းမှ ရောင်းချ၊ တင်ပို့နိုင်ရန် ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်နှင့် အညီ ကူညီပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

- (ခ) လက်ကားဈေး (Wholesale Market) များ ထူထောင်နိုင်ရေးကို ဒေသနှင့် လယ်ယာထုတ်ကုန် အလိုက် ဦးစားပေး အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ကူညီအားပေးနိုင်သည်။
- (ဂ) ဈေးနှုန်းသတင်းအချက်အလက်များကို တောင်သူ လယ်သမားများ လက်လှမ်းမီ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် မီဒီယာနည်းလမ်းများဖြင့် အချိန်ကိုက် ထုတ်ပြန် ရန် စီစဉ်ပေးနိုင်သည်။

၂၉။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် လယ်ယာထုတ်ကုန်များကို အာမခံ ထားသည့်စနစ်၊ သိုလှောင်ရုံများတွင် အပ်နှံသည့်စနစ်၊ သီးနှံအပေါင် ထားသည့်စနစ်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင် အကျိုးတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် စနစ်တို့ကို တောင်သူ လယ်သမားများ အလေ့အကျင့်ရရှိစေနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂလိက၊ ကုမ္ပဏီ၊ အသင်း၊ လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ရေး အတွက် တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ လိုအပ်သလို ညှိနှိုင်းကူညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၀။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို အတတ်နိုင်ဆုံး အားပေးကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးရမည် -

(က) တောင်သူလယ်သမားများအား လက်လီဈေး၊ လက်ကားဈေးများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း၊

(ခ) လယ်ယာထုတ်ကုန်များ အာမခံထားရှိရေး စနစ် ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ လယ်ယာကဏ္ဍ စီးပွားရေး အသင်းအဖွဲ့များ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ၊ သမဝါယမအသင်းများ၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အသင်း အဖွဲ့များ၊ အထူးပြုကုမ္ပဏီများ၊ မူလစိုက်ပျိုးမွေးမြူ ထုတ်လုပ်သည့် တောင်သူလယ်သမား အသင်း အဖွဲ့များနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပေးခြင်း။

၃၁။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် တောင်သူလယ်သမား များအား သမဝါယမအသင်းများ၊ အထူးပြုကုမ္ပဏီများ၊ စီးပွားရေး အသင်းအဖွဲ့များနှင့် အကျိုးတူစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကျယ်ပြန့်စွာ ဆောင်ရွက်လာစေရေး လိုအပ်သလို အားပေးကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။

- ၃၂။ (က) လယ်ယာထုတ်ကုန် စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့သည် လယ်ယာထုတ်ကုန်များကို ဝယ်ယူရန် လိုအပ်လျှင် တင်ဒါစနစ်အပါအဝင် အခြားသင့်လျော်သော နည်းလမ်းများဖြင့် ဝယ်ယူနိုင်ရေးအတွက် ဦးဆောင်အဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။
- (ခ) ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ဝယ်ယူမည့် ကောက်ပဲသီးနှံအမျိုးအစား၊ ဝယ်ယူမည့်အစီအစဉ်နှင့် ပြည်ထောင်စုဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေမှ ကျခံသုံးစွဲရမည့် လိုအပ်သော ငွေပမာဏတို့ကို စိစစ်၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြခွင့်ပြုချက် ရယူရမည်။

၃၃။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည်-

- (က) လယ်ယာထုတ်ကုန် စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အရောင်းအဝယ် အရုံးအမြတ် စာရင်းဇယားကို လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် သတ်မှတ်ကာလအတွင်း အချက်အလက်ပြည့်စုံစွာဖြင့် တင်ပြစေရန် လိုအပ်သလို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲ ဆောင်ရွက်ရမည်။

- (ခ) လယ်ယာထုတ်ကုန် စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့၏ အရောင်းအဝယ် အရုံးအမြတ် စာရင်းဇယားများကို စစ်ဆေးရန် ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံးမှ ကျွမ်းကျင်သူများ ပါဝင်သည့်စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေး စစ်ဆေးဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) စာရင်းစစ်အဖွဲ့မှ တင်ပြသည့် အစီရင်ခံစာအရ အရောင်းအဝယ် အရုံးအမြတ် စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်အပေါ် လိုအပ်သလို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၁၀)

တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်များပေါ်ထွန်းလာရေး

၃၄။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပေးရမည် -

- (က) စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို အခြေခံပြီး တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်သော လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ကူညီခြင်း၊
- (ခ) စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်အဖြစ် ဆောင်ရွက်မည့် သုတေသနလုပ်ငန်းများနှင့် သုတေသနပညာရှင်များကို အားပေးကူညီခြင်း၊

- (ဂ) နည်းပညာ၊ ငွေကြေးအရင်းအနှီးနှင့် ဈေးကွက်ရရှိရေးအပါအဝင် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ရရှိနိုင်မည့် အထောက်အပံ့နှင့် ငွေကြေး အကူအညီများကို ဆက်စပ်ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဃ) နိုင်ငံတော်၏ မူဝါဒများနှင့်အညီ ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လိုအပ်သလို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခန်း(၁၁)

အထွေထွေ

၃၅။ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနသည် လယ်ယာထုတ်ကုန်များကို ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ရာတွင် စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်ကောင်း (Good Agricultural Practice) လက်မှတ်များရရှိရေးအတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ လိုအပ်သလို စိစစ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၃၆။ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနသည် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှ ထုတ်လုပ်သည့် မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို ပြည်တွင်း၌ လွတ်လပ်စွာ သယ်ယူရောင်းချရာတွင်လိုအပ်သည့် တိရစ္ဆာန်မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်များ ထုတ်ပေးရေး၊ မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များ စစ်ဆေးပေးရေးနှင့် ပြည်ပသို့ တရားဝင်တင်ပို့ရာတွင် လိုအပ်သည့် ကောင်းမွန်သော တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးကျင့်စဉ်(Good Animal Husbandry Practice) လက်မှတ်များ၊ ကောင်းမွန်သောရေထွက်ပစ္စည်း မွေးမြူရေးကျင့်စဉ် (Good Aquaculture Practice) လက်မှတ်များရရှိရေးတို့အတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ လိုအပ်သလို စိစစ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၃၇။ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများသည် ဦးဆောင်အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းများကို ထိရောက်အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် တည်ဆဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ပံ့ပိုးကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၈။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနသည် ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအပါအဝင် ဦးဆောင်အဖွဲ့၏ ရုံးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သော ရန်ပုံငွေရရှိရေး ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၉။ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် လယ်ယာလုပ်သားများအပါအဝင် တောင်သူလယ်သမားများအား တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ အခွင့်အရေးများရရှိရန် လိုအပ်သလို ကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၀။ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဖွဲ့များသည် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ အပြည့်အစုံကို သုံးလပတ် အစီရင်ခံစာနှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ကုန်ဆုံးသည့် မတ်လ(၃၁)ရက်နေ့အထိ နှစ်ချုပ် အစီရင်ခံစာတို့ကို ဦးဆောင်အဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၄၁။ ဦးဆောင်အဖွဲ့သည် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ အပြည့်အစုံကို နှစ်ဝက်အစီရင်ခံစာနှင့် ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ကုန်ဆုံးသည့် မတ်လ (၃၁)ရက်နေ့အထိ နှစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာတို့ကို အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

(ပုံ) မြင့်လှိုင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန